men dette sidste var hun aldrig tilfreds med. Det var de gamle Historier, hun havde hørt fortælle i Värmland, som hun optegnede og søgte at bearbejde, men hun skrev dem om og om, snart i en Stil, snart i en anden, snart i Vers snart i Prosa, snart som Drama; men hun kunde ikke faa dem, som de skulde være. Endelig brød hun overtvært, skød alle „gode Mønstre" til Side, nedskrev Historierne, som det faldt hende naturligt, og — opgav Haabet om at gøre Lykke som Forfatter.

Saa var det i Fjor, at Kvindebladet „Idun" udsatte en Pris for den bedste Fortælling til Bladet. Selma Lagerlöfs Søster, hendes gamle Medarbejder, fik hende overtalt til at indsende et Par Kapitler af Bogen, og — en Morgen vaagnede Selma Lagerlöf og var berømt. De gamle Värmlandshistorier havde ikke blot vundet „Idun"s Pris, men ved Bladets kolossale Udbredelse (det trykkes i over 20,000 Expl.) var de spredt til Tusinder af Hjem og havde vundet Genklang som faa andre Bøger.

Hvad er da det mærkelige ved „Ur Gösta Berlings Saga?"

Det er for det første dens poetiske *Rigdom*. Her er ikke Tale om et Par enkelte Traade, som spindes ud saa fint, saa fint, at man falder i Forbavselse over Forfatterens Kunst. Her er en Mangfoldighed som hos en gammel Kone, der har set dem, hun elskede, gaa i Graven en for en, men har husket alt, hvad de har oplevet af Glæder og Sorger, og aldrig bliver færdig med hvad hun har at fortælle. „Og hvad saa mere, Farmor?" og Farmor fortæller og bliver aldrig træt.

Saa er der hendes Fantasis Kraft. Alt bliver levende under Forfatterindens Hænder. Af alle de Skikkelser, hun har fremtryllet, ved jeg ingen mere betagende end „min bleka vän, döden befriaren." Det er ikke Schillers græske Genius med den nedadvendte Fakkel, han som kysser Sjælen bort; det er ikke Holbeins vilde Benrad, der hvirvler gamle og unge med sig i Dansen; det er ikke Mathias Claudius's stærke „Freund Hain". Det er en mild og stille Velgører, der ynkes over Menneskenes Lidelser, som vil saa gerne lindre dem og rækker dem sit eneste Middel, men som overalt møder Velgørerens sædvanlige Lod: Utaknemmelighed. Som han sidder der paa Kirkegaardsmuren og trækker Hætten ned over sit Ansigt, fordi ikke engang den Moder, der har kaldt paa ham